

תאריך עדכון: 01/07/19

מבוא למנהל ציבורי ומדיניות ציבורית (חצי

מתוקשב)

93-098-02

ד"ר מוטי חזיזה

סוג הקורס: הרצאה

שנת לימודים: תש"פ סמסטר: ב' היקף שעות: 2 ש"ש

דואר אלקטרוני: moti1308@walla.com

שעות-קבלה: יום שני 16:00-17:00

אתר הקורס באינטרנט: באמצעות מערכת "למידה" (Moodle).
* הסבר יינתן בתחילת הקורס!

א. מטרות הקורס ותוצרי למידה (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקורס נועד להקנות לסטודנט מושגי יסוד בתורת המנהל הציבורי, תוך כדי השוואה והתבוננות ביקורתית באירועים ובתהליכים מנהליים המתחוללים במדינות דמוקרטיות. במהלך הקורס יוצגו תיאוריות וגישות שונות תוך שילוב וניתוח של אירועים הלקוחים מן המציאות הישראלית.

תוצרי למידה

הסטודנט יכיר את מבנה המנהל הציבורי בארה"ב, בריטניה וישראל. הסטודנט ידע להבחין בין הדרג הפוליטי והדרג הביורוקרטי ומערכת היחסים המורכבת ביניהם.

הסטודנט ידע להבחין בין היתרונות והחסרונות של מינויים פוליטיים בשירות הציבורי.

הסטודנט יכיר את מבנה ומאפייני השירות הציבורי (הבירוקרטיה), הרפורמות בשירות הציבורי.

הסטודנט יכיר את הרפורמות השונות בשירות הציבורי.

הסטודנט ידע להבחין בין היתרונות והחסרונות בין הדגם הביורוקרטי והפוסט-בירוקרטי.

ב. תוכן הקורס:

במסגרת הקורס נעסוק בסוגיות הליבה הנוגעות לשירות הציבורי במדינות דמוקרטיות מערביות. כדוגמת הסוגיות: יחסי השירות הציבורי עם הפוליטיקה, מעורבותם של הפקידים בתהליכי קבלת החלטות ציבוריות, מבנה ומאפייני השירות הציבורי (הבירוקרטיה), הרפורמות בשירות הציבורי ובמרקם היחסים שבין השלטון המקומי לבין זה המרכזי.

מהלך השיעורים: הוראה פרונטאלית ודיונים בכיתה המשלבים דוגמאות אקטואליות מהארץ ומהעולם. במהלך הקורס ייעשה שימוש בסרטים, קטעי עיתונות ופריטי מולטימדיה מהאינטרנט בהתאם לקצב החומר הנלמד.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
2-1	מבוא: המנהל הציבורי	א 1, א 2 יצחק גל-נור, מינהל ציבורי בישראל עמ' 32-32 *28 ניסים כהן ושלמה מזרחי, מבוא למינהל וניהול ציבורי כרך א', פרק 1 עמ' 37-77*.	
4-3	הקשר בין מנהל ופוליטיקה: ההבחנה הדיכוטומית	ב 1, ב 3 יצחק גל-נור, מינהל ציבורי בישראל עמ' 22-22 19, 147-150* ניסים כהן ושלמה מזרחי, מבוא למנהל וניהול ציבורי עמ' 299-423*.	

	<p>ג 2, ג 3</p> <p>Luc Roubon, <i>The Handbook of Public Administration</i> pp. 380-392.* יצחק גל-נור, גיניפר אושר ועלמה גדות-פרז, הסביבה הפוליטית של קביעת מדיניות ציבורית בישראל עמ' 44-65.*</p>	<p>איוש משרות וסוגיית המינויים פוליטיים</p>	<p>6-5</p>
	<p>ד 2, ד 3, ד 4</p> <p>דוד נחמיאס, אורי ארבל-גנץ ואסף מידני, מדיניות ציבורית: עקרונות ויסודות עמ' 129-138.* Jonathan Bendor, Public Administration Review, pp. 194-205.* דוד דרי, יסודות המינהל הציבורי עמ' 210-213.*</p>	<p>גישות ומודלים לקבלת החלטות: הרציונאלית; תורת המשחקים; תאוריית הבחירה הציבורית; הרציונאליות המוגבלת; המודל התוספתי; המודל האידיאלי; מודל פח האשפה; מודל הסריקה המעורבת והמודל הקיברנטי</p>	<p>10-7</p>
	<p>ד 5</p> <p>ארוין ג'ניס, וליאו מאן,</p>	<p>קבלת החלטות: חשיבה קבוצתית - חשיבת יחד</p>	<p>11</p>

	תהליך קבלת החלטות עמ' 120-108*		
	11 Christensen, T and Leogerid, P, <i>The Handbook of Public Administration</i> pp. 577-590.*	הפרדיגמה הביורוקרטית והפרדיגמה הפוסט-ביורוקרטית	13-12
	41 יצחק גל-נור, מינהל ציבורי בישראל: התפתחות, מבנה, תפקוד ורפורמות עמ' 229-221*	רפורמות בישראל	14

ג. דרישות קדם: אין

ד. חובות / דרישות / מטלות:

נוכחות סדירה בשיעורים וקריאת חומרים המסומנים כקריאת חובה לקראת השיעורים. תלמיד שייעדר מעל שתי הרצאות ללא סיבה מוצדקת לא יורשה לגשת לבחינה המסכמת ולא יקבל ציון בקורס.

ה. מרכיבי הציון הסופי:

בחינה- 100%

הערה: סיום בהצלחה של הקורס מותנה בקבלת ציון 60 לפחות בבחינה. החומרים למבחן יתבססו על הנלמד בשיעורים וקריאת החובה. סוג השאלות בבחינה על בסיס שאלות סגורות (אמריקאיות) וללא חומר עזר.

ציון עובר בקורס !60

ו. **ביבליוגרפיה:** (קריאת חובה מסומנת בכוכבית *)

א. **מבוא: המנהל הציבורי**

1. גל-נור, יצחק, **מינהל ציבורי בישראל: התפתחות, מבנה, תפקוד ורפורמות** (ירושלים: אקדמון, 2007), עמ' 28-32.*

2. כהן, ניסים ושלמה מזרחי, **מבוא למינהל וניהול ציבורי** (האוניברסיטה הפתוחה, 2017), כרך א', פרק 1 עמ' 37-77.*

3. Deanna, Malatesta and Julia L. Carboni, "The Public-Private Distinction: Insights for Public administration from the State Action Doctrine", *Public Administration Review*, 75/1, (2015), pp. 63-74.

ב. **הקשר בין מינהל ופוליטיקה: ההבחנה הדיכוטומית**

1. גל-נור, יצחק, **מינהל ציבורי בישראל: התפתחות, מבנה, תפקוד ורפורמות** (ירושלים: אקדמון, 2007), עמ' 19-22, 147-150.*

2. נחמיאס, דוד, אורי ארבל-גנץ ואסף ומידני, **מדיניות ציבורית בישראל: מאפיינים, מוסדות ותהליכים**, (רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2010), עמ' 125-133.

3. כהן, ניסים ושלמה מזרחי, **מבוא למנהל וניהול ציבורי** (האוניברסיטה הפתוחה, 2017), כרך ב', פרק 10 עמ' 299-423.*

4. Demir, Tansu, "The Politics-Administration Dichotomy: An Empirical Search for Correspondence between Theory and Practice", *Public Administration Review*, vol.68, no.1, 2008, pp. 81-96.

ג. **איוש משרות במינהל הציבורי**

מינויים פוליטיים

1. גל-נור, יצחק, גיניפר אושר ועלמה גדות-פרז, **הסביבה הפוליטית של קביעת מדיניות ציבורית בישראל** (ירושלים: מאגנס, 2012), עמ' 1-18.

2. Roubon, Luc, "Politicization of the civil service" in Guy Peters and Jon Pierre (eds.) *The Handbook of Public Administration* (Sage: London, 2012) pp. 380-392.*

ייצוגיות והעדפה מתקנת

3. גל-נור, יצחק, גיניפר אושר ועלמה גדות-פרז, **הסביבה הפוליטית של קביעת מדיניות ציבורית בישראל** (ירושלים: מאגנס, 2012), עמ' 44-65.*

4. Groeneveld, Sandra and Steven Van De Walle , "A Contingency Approach to Representative Bureaucracy: Power, Equal Opportunities and Diversity,"

International Review of Science, vol.76, 2010, pp. 239-258.

ד. קבלת החלטות וקביעת מדיניות

החלטות פרטיות והחלטות ציבוריות

1. Jordan, Andrew J. and John R. Turnpenny , *The Tools of Policy Formulation, Actors, Capacities, Venues and Effects* (Glos: Edward Elgar Publishing), 2015, pp. 3-32.

הגישה הרציונאלית לקבלת החלטות, תורת המשחקים, תאוריית הבחירה הציבורית וגישה הרציונאליות המוגבלת

2. נחמיאס, דוד, אורי ארבל-גנץ ואסף ומידני, *מדיניות ציבורית: עקרונות ויסודות* (רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2010), עמ' 129-138*.

המודל התוספתי והמודל האידיאלי לקבלת החלטות

3. Bendor, Jonathan "Incrementalism: Dead Yet Flourishing", *Public Administration Review*, vol.75, issue 2, 2015, pp. 194-205.*

מודל פח האשפה, מודל הסריקה המעורבת והמודל הקיברנטי לקבלת החלטות

4. דרי, דוד, *יסודות המינהל הציבורי*, יחידה 2 (תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1996), עמ' 210-213*.

חשיבה קבוצתית-"חשיבת יחד"

5. ג'ניס, ארוין וליאו מאן, *תהליך קבלת החלטות* (תל-אביב: משרד הביטחון, 2000) עמ' 108-120*.

6. Schafer, Mark and Crichlow, Scott, *Groupthink VS. High-Quality Decision Making in International Relations*, (Columbia University Press: New York, 2010).
ch.3.

ה. הפרדיגמה הביורוקרטית

1. גידנס, אנתוני, "ארגונים כביורוקרטיות" בתוך *סוציולוגיה*, (רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2014), עמ' 689-698.

2. Rosenbloom, David, Robert Kravchuk, and Richard Clerkin, *Public Administration: Understanding Management, Politics and Law in the Public Sector*, 2009, pp. 141-146

ביקורות על הפרדיגמה הביורוקרטית

3. לורנס, פיטר, **העיקרון הפיטרי**, חיפה: שקמונה, 1970.
4. פרקינסון, נורת'קוט, **חוק פרקינסון: ועוד עיונים בבעיות מינהל**, תל-אביב: הדר, 1960

1. חלופות ומגמות חדשות למינהל הציבורי

הפרדיגמה הפוסט-ביורוקרטית

1. Christensen, Tom and Per Leogerid, "Administrative Reforms in Western Democracies" in Guy Peters and Jon Pierre (eds.) *The Handbook of Public Administration*, Sage: London, 2012, pp. 577-590.*
2. Vigoda-Gadot, Eran and Shlomo Mizrahi, *Managing Democracies in Turbulent Times" Trust, Performance and Governance in Modern States*, Berlin: Springer, 2014, pp. 22-33.
3. רוד הייג, רוד ומרטין הרופ, **פוליטיקה השוואתית**, (רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2011), עמ' 529-560.

רפורמה בישראל

4. גל-נור, יצחק, **מינהל ציבורי בישראל: התפתחות, מבנה, תפקוד ורפורמות** (ירושלים: אקדמון, 2007), עמ' 221-229.*
5. דו"ח ועדת הרפורמה לשיפור מנגנוני ניהול ההון האנושי בשירות המדינה (ועדת לוקר-דיין), נציבות שירות המדינה: מדינת ישראל, יוני 2013.

רשות

1. דורון, גדעון, **להחליט ולבצע**, ת"א, כיוונים, 1986. עמ' 133-187.
2. זיסר, ברוך, **מדעי המדינה לגוונים**, (ת"א: האוניברסיטה הפתוחה, 1993), פרק 6, עמודים 333-344
3. כהן, ניסים ושלמה מזרחי, **מבוא למינהל וניהול ציבורי** (האוניברסיטה הפתוחה, 2017), כרך ב', פרק 7 עמ' 86-111.
4. כהנמן, דניאל **לחשוב מהר, לחשוב לאט**, אור יהודה: כנרת, מטר, 2011.
5. סמואל, יצחק, **המשחק הפוליטי**, הוצאת אוניברסיטת חיפה 2002 פרקים 9-10.
6. שנהר, אהרון ועמוס ירקוני-עורכים, **תרבות הניהול בישראל**, תל אביב, צ'ריקובר, 1994 עמ' 227-244.

ז. שם הקורס באנגלית:

Administration and Public Policy Syllabus.